

[Jens Chr. Christensen.]

efter sidst afholdte kommunalvalg, hvor den nugældende kommunallov blev prøvet første gang i praksis, blev der her i tinget stillet et forslag, der på mange punkter var lig med det, vi behandler her i dag.

På to vigtige områder bryder det foreliggende lovforslag med principperne i lov af 24. februar 1950 om kommunalvalg; det gælder for det første skattesvarelsesbestemmelserne og for det andet opholdsbestemmelserne. Princippet med hensyn til skattesvarelsesbestemmelserne, som foreslået i nærværende lovforslag, bryder på afgørende måde med den gamle opfattelse: først pligt og ansvar, derefter rettigheder; det er en god, gammel regel, at vil man have gode rettigheder, må man også bære pligtens og ansvarets byrder. Selvom den højtærede indenrigsminister ikke fra andre landes valglove kender noget til bestemmelser, der kan sidestilles med vor nugældende kommunalvalglovs skattesvarelsesbestemmelser, behøver det jo ingenlunde at være forkert at bibeholde disse bestemmelser. Det er jo langtfra noget stort tal af vægere, der må slettes af valglisten på grund af skatterestance; men vi må jo huske på, at det er langtfra alle, der betaler deres skat med glæde, ikke mindst efter at skattens mønt har nået en sådan størrelse, at den sjattedel, som overfor familieforsørgere kan kræves tilbageholdt ved lønudbetalingen, ikke i alle tilfælde er i stand til at dække kommunens og statens skattekrav. I mangfoldige kommunalbestyrelser ser man derfor hen til den tid, da der afholdes kommunalvalg; man ved af gammel erfaring, at dette sætter restancerne noget ned. Den borger, der føler sin pligt og sit ansvar overfor det samfund, stort eller lille, som han nu er medlem af, søger såvidt muligt at betale sin skat, og hvis sygdom eller mange andre forskellige forhold gør sig gældende, har kommunalbestyrelsen ret til at eftergive en ret stor part af den pålignede skat, en ret, der bliver benyttet i meget stor udstrækning. Men den skatteyder, der uden føje vil und-

drage sig sine pligter, bør efter min mening heller ikke oppebære sine rettigheder fuldtud. Vi må ikke glemme, at den, der skubber pligterne fra sig, dermed forhøjer de byrder, hans medmennesker må bære. Vi ved, at stat og kommune altid vil få det, de har behov for, og derfor er det ikke staten og kommunen, den enkelte skatteyder snyder, når han unddrager sig sine pligter; nej, det er sine medborgere, han snyder.

Når den højtærede minister i sin forelæggelsestale henviste til, at der med hensyn til forbindelsen mellem skattebetaling og kommunevalgret ikke findes noget tilsvarende for valgret til folketinget, er det jo en af den slags sammenligninger, der meget vel kan foretages, men den dækker dog ikke fuldtud. Selvom folketingsvalgeren har held til at unddrage sig den direkte skattebetaling til staten, vil han jo alligevel efter sit forbrug gennem den indirekte skat i mange, mange tilfælde betale mere til staten end til kommunen; i landkommunerne er der jo i hvert fald ingen indirekte skattebetaling til drift af gas-, vand- og elektricitetsværker som i bykommunerne. Alders- og invaliderentnydere har jo kun meget små indtægter og kan derfor få pålignet en skat, der kun er på 2—4 kr. årlig. Jeg ved meget vel, at administrationen koster mere end de få kroner, der fås ind i skat — det er jo det, den højtærede indenrigsminister kalder for „entré til stemmerummet“ — men sandheden er jo den, at i hvert fald i landkommunerne er mange aldersrentnydere glade for at give deres lille skærv, fordi de føler på den måde rent økonomisk at være med i sognets liv og arbejde.

Fra venstres side mener vi, at pligt og ansvar ikke kan borttages, så kun rettighederne står tilbage, og vi må derfor gå imod denne ændring.

Med hensyn til opholdsbestemmelserne har det jo hidtil været sådan, at en borger for at kunne få medindflydelse på kommunens anliggender må have opholdt sig i kommunen så længe, at han har kunnet sætte sig ind i de stedlige forhold og dermed